

Zarządzenie Nr 55/2019
Burmistrza Bornego Sulinowa

z dnia 28 maja 2019 r.

w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Borne Sulinowo

Na podstawie art. 30 ust. 1 i ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506) w związku z rozdziałem 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351) oraz § 29, § 31, § 33 ust. 4 i § 34 ust. 4 pkt 2), ust. 5 i 6 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911) **zarządzam, co następuje:**

§ 1. Wprowadzam instrukcję sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Borne Sulinowo stanowiącą Załącznik Nr 1 do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Wprowadzam wykaz jednostek objętych skonsolidowanym bilansem Gminy Borne Sulinowo stanowiący Załącznik Nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3. Wprowadzam wykaz druków, które stanowią dokumentację konsolidacyjną zgodnie z Załącznikiem Nr 3 do niniejszego zarządzenia.

§ 4. Zobowiązuję Kierowników i Dyrektorów jednostek organizacyjnych Gminy Borne Sulinowo oraz Skarbnika Gminy do:

- dokonania na dzień bilansowy inwentaryzacji wszystkich sald należności i zobowiązań występujących pomiędzy jednostkami objętymi bilansem skonsolidowanym,
- do sporządzania wykazu zobowiązań i należności do konsolidacji między jednostkami organizacyjnymi Gminy Borne Sulinowo objętych bilansem skonsolidowanym.

§ 5. Zobowiązuję Zarządy spółek kapitałowych, w których Gmina Borne Sulinowo posiada 100 % udziałów do:

- sporządzenia bilansu rocznego wraz z informacją dodatkową i objaśnieniami (szczegółowy opis aktywów i pasywów występujących w spółce) uzupełnionego o wykaz należności i zobowiązań wobec jednostek organizacyjnych objętych skonsolidowanym bilansem,
- dokonania na dzień bilansowy inwentaryzacji wszystkich sald należności i zobowiązań występujących pomiędzy jednostkami objętymi bilansem skonsolidowanym,
- dostarczenie oryginału przedmiotowych dokumentów do Skarbnika Gminy niezwłocznie po ich sporządzeniu i podpisaniu.

§ 6. Traci moc Zarządzenie Nr 26/2012 Burmistrza Bornego Sulinowa z dnia 27 kwietnia 2012 r. w sprawie wprowadzenia instrukcji sporządzania skonsolidowanego bilansu Gminy Borne Sulinowo.

§ 7. Wykonanie zarządzenia powierzam Skarbnikowi Gminy.

§ 8. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem wydania.

Uzasadnienie:

W związku ze zmianą przepisów dotyczących zasad sporządzania bilansu skonsolidowanego wystąpiła konieczność uregulowania tej materii zgodnie z obowiązującymi aktami prawnymi:

- 1) ustawą z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506),
- 2) ustawą z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351),
- 3) rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911).

Przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911) mają po raz pierwszy zastosowanie do sporządzenia skonsolidowanego bilansu za 2018 r.

Zarząd jednostki samorządu terytorialnego sporządza i przekazuje do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie skonsolidowany bilans w formie dokumentu elektronicznego w terminie do dnia 30 czerwca roku następnego.

**Instrukcja sporządzania
SKONSOLIDOWANEGO BILANSU
GMINY BORNE SULINOWO**

§ 1.

Jednostką dominującą jest Gmina Borne Sulinowo.

§ 2.

Dniem bilansowym jest ostatni dzień roku kalendarzowego, to jest 31 grudnia.

§ 3.

1. **Konsolidacja** to łączenie w bilansie Gminy Borne Sulinowo, jako jednostki dominującej, sprawozdań finansowych jednostek sektora finansów publicznych (jednostki budżetowe, samorządowe instytucje kultury, samodzielny publiczny zakład opieki zdrowotnej nadzorowany przez Gminę Borne Sulinowo) oraz spółek, w których Gmina Borne Sulinowo posiada 100 % udziałów, przez sumowanie odpowiednich pozycji sprawozdań jednostki dominującej i jednostek zależnych i współzależnych, z uwzględnieniem niezbędnych wyłączeń i korekt.
2. **Grupa kapitałowa** to Gmina Borne Sulinowo, jako jednostka samorządu terytorialnego, czyli jednostka dominująca wraz z jednostkami zależnymi i współzależnymi.

§ 4.

Konsolidacją objęte są jednostkowe bilanse jednostek budżetowych, samorządowych instytucji kultury, samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej nadzorowanego przez Gminę Borne Sulinowo, spółki, w której Gmina Borne Sulinowo posiada 100 % udziałów oraz bilans z wykonania budżetu Gminy Borne Sulinowo.

§ 5.

1. Bilanse jednostek budżetowych sporządza się w terminie 3 miesięcy od dnia, na który zamyka się księgi rachunkowe, w złotych i groszach na druku wg załącznika Nr 5 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911). Jednostkowe bilanse jednostek budżetowych podpisują odpowiednio kierownicy poszczególnych jednostek i główni księgowi.
2. Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego sporządza się na druku wg załącznika Nr 7 w/w rozporządzenia Ministra Finansów. Bilans ten podpisuje Burmistrz Bornego Sulinowa i Skarbnik Gminy.
3. Bilanse samorządowych instytucji kultury sporządza się na druku wg załącznika Nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351). Bilanse te podpisują odpowiednio Dyrektorzy tych instytucji i główni księgowi.

4. Bilans samodzielnego zakładu opieki zdrowotnej nadzorowanego przez Gminę Borne Sulinowo sporządza się na druku wg załącznika Nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351). Bilans ten podpisuje Dyrektor SP ZOZ i główny księgowy.
5. Bilans spółki, w której Gmina Borne Sulinowo posiada 100 % udziałów, sporządza się na druku wg załącznika Nr 1 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351). Bilans ten podpisuje Prezes spółki i główna księgowa.

§ 6.

1. Dane jednostek zależnych łączy się z danymi jednostki dominującej metodą konsolidacji pełnej.
2. Jednostka dominująca – Gmina Borne Sulinowo – sporządza bilans skonsolidowany, zestawiony w taki sposób, jakby grupa kapitałowa stanowiła jedną jednostkę.
3. Bilanse jednostek wchodzących w skład jednostki dominującej łączy się poprzez sumowanie poszczególnych pozycji bilansowych tych jednostek. Poszczególne aktywa i pasywa bilansów jednostkowych (w kolumnie stan na początek i na koniec roku) należy dostosować odpowiednio do aktywów i pasywów wzoru skonsolidowanego bilansu jednostki samorządu terytorialnego stanowiącego załącznik Nr 9 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911). Jednocześnie należy pamiętać, że stan wykazany w kolumnie „stan na początek roku” powinien być zgodny ze „stanem na koniec roku” wykazanym w skonsolidowanym bilansie za rok poprzedni.
4. W celu wyeliminowania skutków finansowych wzajemnych zdarzeń gospodarczych, należy dokonać korekt i wyłączeń, szczególnie w zakresie rozrachunków (zobowiązań, należności) oraz innych aktywów i pasywów (środki trwałe, zapasy, materiały itp.), stosując zasady rozdziału 6 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351).
5. Dokonując korekt i wyłączeń, należy zwrócić szczególną uwagę na wzajemne powiązania jednostek budżetowych z pozostałymi jednostkami organizacyjnymi wymienionymi w załączniku nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 7.

1. Skonsolidowany bilans Gminy Borne Sulinowo jako jednostki samorządu terytorialnego jest sporządzany w złotych i groszach, w terminie nie później niż do 30 czerwca.
2. Bilans skonsolidowany podpisuje kierownik jednostki dominującej – Burmistrz Bornego Sulinowa oraz Skarbnik Gminy.

§ 8.

Skonsolidowany bilans, winien być przekazany w terminie do 30 czerwca roku następnego do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Szczecinie w postaci dokumentu elektronicznego opatrzonego kwalifikowanym podpisem elektronicznym.

§ 9.

Dokumentacja konsolidacji podlega ochronie i przechowywaniu w siedzibie Urzędu Miejskiego w Bornem Sulinowie według ogólnych zasad zawartych w przepisach rozdziału 8 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2019 r. poz. 351).

Wykaz jednostek
objętych skonsolidowanym bilansem
Gminy Borne Sulinowo

§ 1. W rozumieniu definicji jednostki dominującej z § 3 ust. 1 i 2 załącznika Nr 1 do niniejszego zarządzenia, Gmina Borne Sulinowo jako jednostka samorządu terytorialnego jest jednostką dominującą. W jej skład wchodzi jako jednostki zależne:

1) jednostki budżetowe:

- Urząd Miejski w Bornem Sulinowie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bornem Sulinowie,
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Bornem Sulinowie,
- Szkoła Podstawowa w Bornem Sulinowie,
- Liceum Ogólnokształcące w Bornem Sulinowie,
- Szkoła Podstawowa w Łubowie,
- Szkoła Podstawowa w Juchowie,
- Szkoła Podstawowa w Jeleniu.

2) samorządowe instytucje kultury:

- Miejska Biblioteka Publiczna w Bornem Sulinowie,
- Centrum Kultury i Rekreacji w Bornem Sulinowie.

3) jednostki posiadające osobowość prawną, dla których Gmina Borne Sulinowo jest organem nadzorującym:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Bornem Sulinowie.

§ 2. Jednostkami współzależnymi są spółki prawa handlowego, w których Gmina Borne Sulinowo posiada 100 % udziałów to jest:

- Przedsiębiorstwo Usług Komunalnych Sp. z o.o. w Bornem Sulinowie.

Wykaz druków
stanowiących dokumentację konsolidacyjną

1. Bilans skonsolidowany sporządzony zgodnie z załącznikiem Nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 2017 r. poz. 1911).
2. Zestawienie bilansów jednostek wchodzących w skład jednostki dominującej przed dokonaniem wyłączeń wraz z bilansem z wykonania budżetu gminy w układzie pozycji bilansu skonsolidowanego wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 1 do niniejszego wykazu.
3. Arkusz konsolidacyjny - bilans jednostki dominującej - z uwzględnieniem wyłączeń między jednostkami wchodzącymi w skład jednostki dominującej w układzie pozycji bilansu skonsolidowanego wg wzoru stanowiącego załącznik Nr 2 do niniejszego wykazu.
4. Zestawienie bilansów jednostki dominującej i jednostki współzależnej z uwzględnieniem wyłączeń między jednostkami wchodzącymi w skład jednostki dominującej a jednostką współzależną w układzie pozycji bilansu skonsolidowanego wg wzoru stanowiącego załącznik nr 3 do niniejszego wykazu.
5. Arkusz wyłączeń z tytułu wzajemnych należności i zobowiązań występujących między jednostkami budżetowymi Gminy Borne Sulinowo wg wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do niniejszego wykazu.
6. Arkusz wyłączeń wzajemnych należności i zobowiązań pomiędzy jednostkami wchodzącymi w skład jednostki dominującej i jednostek zależnych, który zawiera:
 - kwotę wyłączenia,
 - pozycję aktywów i pasywów bilansu jednostkowego, jednostkę sprawozdawczą,
 - pozycję aktywów i pasywów bilansu skonsolidowanego,
 - uwagi.
7. Arkusz wyłączeń składników aktywów trwałych sporządzony jak w pkt. 6.

**ZESTAWIENIE BILANSÓW JEDNOSTEK WCHODZĄCYCH W SKŁAD
JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ PRZED DOKONANIEM WYŁĄCZEŃ
WRAZ Z BILANSEM Z WYKONANIA BUDŻETU GMINY
w układzie pozycji bilansu skonsolidowanego**

AKTYWA stany na dzień	Bilans z wykonania budżetu	Bilans jednostek budżetowych	Bilans instytucji kultury	Bilans samodzielnego publicznego ZOZ	Bilans jednostki dominującej
A. Aktywa trwałe					
I. Wartości niematerialne i prawne					
II. Wartość firmy jednostek podporządkowanych					
III. Rzeczowe aktywa trwałe					
1.1. Grunty					
1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej					
1.3. Pozostałe środki trwałe					
1.4. Środki trwałe w budowie (inwestycje)					
1.5. Środki przekazane na poczet środków trwałych w budowie (inwestycji)					
IV. Długoterminowe aktywa finansowe					
1.1. Akcje i udziały					
1.2. Papiery wartościowe długoterminowe					
1.3. Inne					
V. Należności finansowe długoterminowe					
VI. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek					
B. Aktywa obrotowe					
I. Zapasy					
II. Należności i roszczenia					
III. Należności finansowe krótkoterminowe					
IV. Środki pieniężne					
V. Krótkoterminowe papiery wartościowe					
C. Rozliczenia międzyokresowe					
Suma aktywów					

PASYWA	Bilans z wykonania budżetu	Bilans jednostek budżetowych	Bilans instytucji kultury	Bilans samodzielnego publicznego ZOZ	Bilans jednostki dominującej
stany na dzień					
A. Fundusz					
I. Fundusz jednostek					
II. Skumulowany wynik budżetu (+, -)					
III. Wynik budżetu (+, -)					
IV. Wyniki finansowe roku bieżącego					
1.1. Zysk netto					
1.2. Strata netto (-)					
V. Wyniki finansowe lat ubiegłych					
1.1 Zysk netto					
1.2. Strata netto (-)					
VI. Kapitały mniejszości					
VII. Pozostałe pozycje					
B. Zobowiązania długoterminowe					
I. Zobowiązania finansowe długoterminowe					
II. Pozostałe zobowiązania długoterminowe					
C. Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne					
I. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe					
II. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe					
III. Rezerwy na zobowiązania					
IV. Fundusz specjalne					
D. Rozliczenia międzyokresowe					
E. Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych					
Suma pasywów					

ARKUSZ KONSOLIDACYJNY
BILANS JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ
Z UWZGLĘDNIENIEM WYŁĄCZEŃ
MIĘDZY JEDNOSTKAMI WCHODZĄCYMI W SKŁAD JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ
w układzie pozycji bilansu skonsolidowanego

AKTYWA stany na dzień	Bilans jednostki dominującej	Korekty		Bilans jednostki dominującej po konsolidacji
		Wn (+)	Ma (-)	
A. Aktywa trwałe				
I. Wartości niematerialne i prawne				
II. Wartość firmy jednostek podporządkowanych				
III. Rzeczowe aktywa trwałe				
1.1. Grunty				
1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej				
1.3. Pozostałe środki trwałe				
1.4. Środki trwałe w budowie (inwestycje)				
1.5. Środki przekazane na poczet środków trwałych w budowie (inwestycji)				
IV. Długoterminowe aktywa finansowe				
1.1. Akcje i udziały				
1.2. Papiery wartościowe długoterminowe				
1.3. Inne				
V. Należności finansowe długoterminowe				
VI. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek				
B. Aktywa obrotowe				
I. Zapasy				
II. Należności i roszczenia				
III. Należności finansowe krótkoterminowe				
IV. Środki pieniężne				
V. Krótkoterminowe papiery wartościowe				
C. Rozliczenia międzyokresowe				
Suma aktywów				

PASYWA stany na dzień	Bilans jednostki dominującej	Korekty		Bilans jednostki dominującej po konsolidacji
		Wn (-)	Ma (+)	
A. Fundusz				
I. Fundusz jednostek				
II. Skumulowany wynik budżetu (+, -)				
III. Wynik budżetu (+, -)				
IV. Wyniki finansowe roku bieżącego				
1.1. Zysk netto				
1.2. Strata netto (-)				
V. Wyniki finansowe lat ubiegłych				
1.1 Zysk netto				
1.2. Strata netto (-)				
VI. Kapitały mniejszości				
VII. Pozostałe pozycje				
B. Zobowiązania długoterminowe				
I. Zobowiązania finansowe długoterminowe				
II. Pozostałe zobowiązania długoterminowe				
C. Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne				
I. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe				
II. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe				
III. Rezerwy na zobowiązania				
IV. Fundusz specjalne				
D. Rozliczenia międzyokresowe				
E. Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych				
Suma pasywów				

**ZESTAWIENIE BILANSÓW JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ I JEDNOSTKI WSPÓLZALEŻNEJ
Z UWZGLĘDNIENIEM WYŁĄCZEŃ MIĘDZY JEDNOSTKAMI WCHODZĄCYMI W SKŁAD JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ
A JEDNOSTKĄ WSPÓLZALEŻNĄ
w układzie pozycji bilansu skonsolidowanego**

AKTYWA stany na dzień	Bilans jednostki dominującej	Bilans spółki z o.o. 100 % udziałów	Korekty		Bilans skonsolidowany
			Wn (+)	Ma (-)	
A. Aktywa trwałe					
I. Wartości niematerialne i prawne					
II. Wartość firmy jednostek podporządkowanych					
III. Rzeczowe aktywa trwałe					
1.1. Grunty					
1.2. Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej					
1.3. Pozostałe środki trwałe					
1.4. Środki trwałe w budowie (inwestycje)					
1.5. Środki przekazane na poczet środków trwałych w budowie (inwestycji)					
IV. Długoterminowe aktywa finansowe					
1.1. Akcje i udziały					
1.2. Papiery wartościowe długoterminowe					
1.3. Inne					
V. Należności finansowe długoterminowe					
VI. Wartość mienia zlikwidowanych jednostek					
B. Aktywa obrotowe					
I. Zapasy					
II. Należności i roszczenia					
III. Należności finansowe krótkoterminowe					
IV. Środki pieniężne					
V. Krótkoterminowe papiery wartościowe					
C. Rozliczenia międzyokresowe					
Suma aktywów					

PASYWA stany na dzień	Bilans jednostki dominującej	Bilans spółki z o.o. 100 % udziałów	Korekty		Bilans skonsolidowany
			Wn (-)	Ma (+)	
A. Fundusz					
I. Fundusz jednostek					
II. Skumulowany wynik budżetu (+, -)					
III. Wynik budżetu (+, -)					
IV. Wyniki finansowe roku bieżącego					
1.1. Zysk netto					
1.2. Strata netto (-)					
V. Wyniki finansowe lat ubiegłych					
1.1 Zysk netto					
1.2. Strata netto (-)					
VI. Kapitały mniejszości					
VII. Pozostałe pozycje					
B. Zobowiązania długoterminowe					
I. Zobowiązania finansowe długoterminowe					
II. Pozostałe zobowiązania długoterminowe					
C. Zobowiązania krótkoterminowe i fundusze specjalne					
I. Zobowiązania finansowe krótkoterminowe					
II. Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe					
III. Rezerwy na zobowiązania					
IV. Fundusz specjalne					
D. Rozliczenia międzyokresowe					
E. Ujemna wartość firmy jednostek podporządkowanych					
Suma pasywów					

**Wyłączenie z tytułu wzajemnych należności i zobowiązań
występujących między jednostkami budżetowymi Gminy Borne Sulinowo**

Nazwa i adres jednostki sporządzającej zestawienie:

.....

Nazwa i adres jednostki powiązanej:

.....

Lp.	Należności wg pozycji bilansowych	w zł i gr
I	Należności z tytułu dostaw i usług B.II.1.1	
II	Należności od budżetów B.II.1.2	
III	Pozostałe należności B.II.1.4	
Razem:		

Lp.	Zobowiązania wg pozycji bilansowych	w zł i gr
I	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług D.I.1.1	
II	Zobowiązania wobec budżetów D.I.1.2	
III	Pozostałe zobowiązania D.I.1.5	
Razem:		